

veje for at tilvejebringe et Overstud paa Finansloven, at man f. Ets. skal tale om Statslaan. Den højtærede Finansminister mindede om, at han i det andet Ting havde forbeholdt sig at stille Forslag om Tilvejebringelsen af Penge til Ribe-Bedsted-Banen, og gentog det samme her i Tinget. Jeg antager, den højtærede Finansminister derved sigter til Forelæggelsen af Forslag om Statslaan. Men se vi paa § 28 — Finansministeren har jo gennemgaaet den, og jeg skal ikke gentage hans Bemærkninger — og se vi paa, at der navnlig foreligger en Skolelov i Landstinget, som vil kræve et Tilstud af Statskassen paa 1½ Million Kr. ud over det nuværende, og se vi paa forskellige andre Love, som foreligger til Behandling og som man ventet at se vedtagne, og ser man derhos endvidere paa den sædvanlige aarlige Tillægsbevilling, er det soleklart, at dette Understud paa 900,000 Kr. vil blive meget betydelig forøget, og jeg er enig med den højtærede Finansminister i, at saa kan der ikke være god Mening i at tale om at tage af Kassebeholdningen; thi hvor intet er, der har Keiseren tabt sin Kret. Der skal vel den Dag i Dag være 18 Millioner Kr. i Kassebeholdning; men de 8 Millioner ligge der jo som Statslaan til Jærnbannerne — hvad der jo er ophøst — og dernæst til de Hundreder af forskellige Krav rundt omkring i Landet, det kende vi nok alle sammen. Vi vide, at hvad der i Virkeligheden staar til Disposition af Kassebeholdningen, er saa godt som intet. Et saadant større Understud skal da med Nødvendighed kræve et Statslaan. Det forekommer mig i højeste Grad sørgeligt; thi se vi tilbage f. Ets. til den 1ste April 1886, stod vi med en Kassebeholdning af 62 Millioner Kr. Den er nu i alt væsentlig borte, og dernæst er der laant mange Millioner til. Vi have vedtaget Love om Statslaan af store Beløb, og saa skulle vi dog nu til at fortsætte videre hermed. Vi skulle blot for at faa Balance paa en ganske almindelig Finanslov fortsætte videre ad den Vej: laane og laane igen; men det er en overordentlig farlig Vej, som fører os dybere og dybere ned i Usøret. Det at laane betyder jo ogsaa Forrentning og Afbetaling; man kan ikke laane uden at betale tilbage, og alle Mennesker laane nu her til Lands. Landmændene laane Aar for Aar for at klare deres nødvendige Understud. De private laane paa alle Kanter, Sognekommunerne laane, Amtskommunerne laane, og Staten fortsætter med at laane. Hvor skal dette ende? Jeg kan ikke se andet, end at en Bending paa dette Omraade er fuldt nødvendig. Derfor er jeg enig med

den højtærede Finansminister i at betone stærkt, at vi maa paa en eller anden Maade ned med Udgifterne, thi den foreliggende Status er absolut uilfredsstillende.

Med Hensyn til Udenrigsministerens Budget er der kun et enkelt Punkt, jeg særlig skal nævne, det er en Bevilling paa 2,000 Kr. til Fredsbureauet i Bern. Jeg kan ikke forstaa, hvorfor Landstinget er saa meget imod denne Post; det er dog en ligegyldig Ting, og jeg synes ogsaa, at Beløbet anvendes til et godt Formaal. Det melder sig kun som et Bidrag en Gang for alle, og jeg synes derfor ikke, at der er nogen Grund til at modsætte sig det; men jeg skal ikke opholde mig længere derved.

Jeg kan ikke forstaa, at man vil modsætte sig det forøgede Tilstud til Lærernes Lønninger. Hvis man rigtig kendte den Nød, der er i Lærerstanden, tror jeg ikke, at man vilde modsætte sig denne Forhøjelse af 100,000 Kr. Den højtærede Kultusminister har ikke Kret, naar han siger, at denne Forhøjelse af 100,000 Kr. fra 500 til 600,000 Kr. er enstydig med, at der ikke kommer noget ud af Skoleloven. Det er ikke Tilfældet. Denne Forhøjelse vil være nødvendig, hvad enten Skoleloven bliver vedtaget eller ikke; thi hvis Skoleloven bliver vedtaget, vil den jo ikke komme til at træde i Kraft med det samme, saa Forhøjelsen er alligevel nødvendig.

Der er dernæst et Par Poster under Udenrigsministeriet, som jeg skal omtale blot med saa Ord. Med Hensyn til Spørgsmaalet om „Berlingske Tidende“ har man gjort gældende — og det blev ogsaa gjort gældende af det ærede kongevalgte Medlem (Steffensen) — at ifølge Grundlovens § 27 har Regeringen Kret til at udstede Privilegier i al Almindelighed, og det vilde Regeringen holde paa; disse Prærogativer maatte ikke angribes, det var noget, som ikke vedkom Rigsdagen. Jeg vil dertil sige, at ikke et eneste Menneske tænker paa at angribe Kretten i saa Henseende. Det er ikke mig bekendt, at nogen tænker paa at røre ved Kongens Prærogativer paa nogen Maade; men saa længe jeg har kunnet følge Begivenhedernes Gang, er der en Ting, man har været enig om, og det er, at en Omordning paa dette Omraade er nødvendig, og at baade „Berlingske Tidende“ og Stiftstidenderne bør give en Afgift til Staten. Det var man enig om i 1870erne f. Ets., Regeringen og Højre vare den Gang enige derom, og saa ser jeg ikke rettere, end at naar man kræver en Afgift til Staten af „Berlingske Tidende“, er det Regeringens og Højres gamle Standpunkt, vi tage op. Man